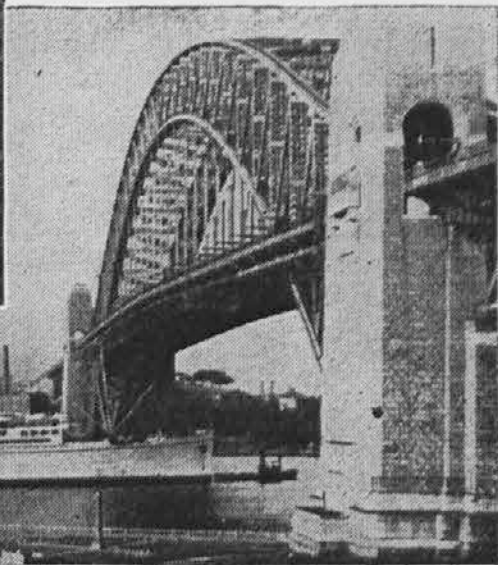
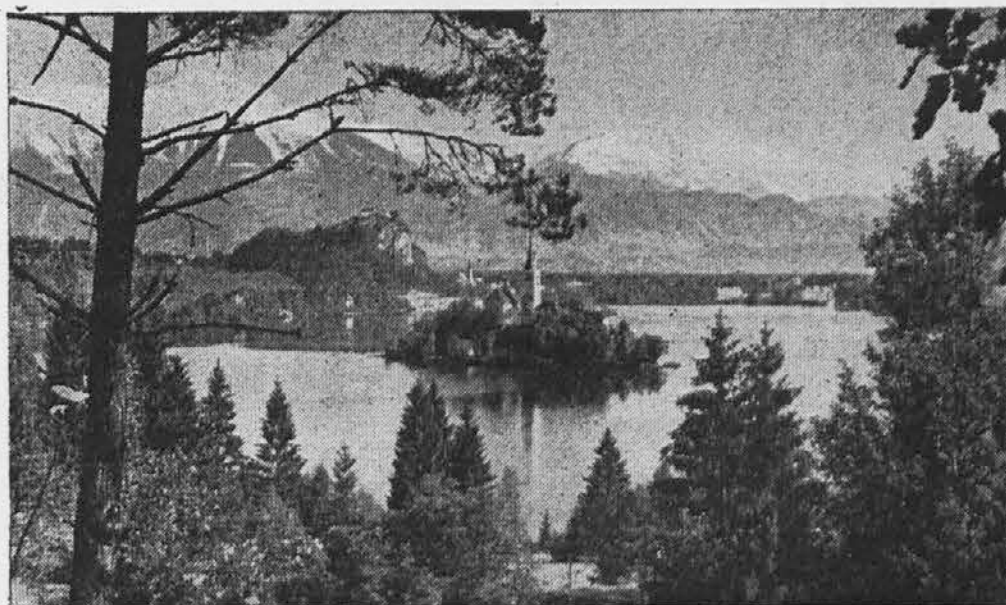

MISLI

Registered at the G.P.O. Sydney for transmission
by post as a periodical.

JUNE - - 1954

Vol. III No. 6

Žive naj vsi narodi,
Ki hrepene dočakat' dan,
Da, koder sonce hodi,
Prepir iz sveta bo pregnan,
Da rojak — Prost bo vsak,
Ne vrag, le sosed bo mejak!
(Prešeren).

66 Gordon Street, Paddington, N.S.W. Telephone: FA 4025. — St. Francis (Oxford St.), Paddington. — „MISLI“, G.P.O. Box 553, Sydney, N.S.W.

“Avstralija in Avstralci”

Šolsko leto se je bližalo svojemu zaključku. Še kakšen teden nas je ločil od Vidovega, ko smo proslavljali herojsko borbo naših južnih bratov ter se veselili spričeval. Zadnja zemljepisna ura je bila posvečena poslednjemu kontinentu, ki nam je še ostal za predelavo — Avstraliji. “Ah, kaj je že Avstralija! V tisto daljno zemljo itak nikdar ne bomo zabredli!” — Tako si je mislil učitelj, ki mu je bila ta ura samo še sitna formaliteta; tako smo si tedaj mislili mi učenci, in učiteljeve besede so nam le v presledkih dospete do zavesti. V svojih mislih pa smo se že kopali na mari-borskem otoku, izletovali po zelenem Pohorju ter kolesarili po Savinjski dolini. Tako nam je Avstralija ostala “španska vas” vse do tistega dne ko nas je usoda pritepla semkaj, in ko smo spoznali, da je ta dežela le nekoliko pomembnejša kakor smo si to v svojih študentskih letih mislili.

Za šolsko zemljepisje velja Avstralija za “peti kontinent,” dočim se Nova Zelandija in južnomorski otoki omenjajo le kot njeni priveski. Svojevrsten je ta svet, ostanek kopnega, ki se je v pradavnih časih pogreznil in ki ga znanstveniki imenujejo “Gondranska dežela.” Od tistega časa živi prirodna Avstralija v popolni ocepjenosti od drugih delov kopnega sveta, na njej pa se je pričel razvijati živalski in rastlinski svet, ki je tej zemlji edinstven. Šele izza takozvane Wallacejeve črte, torej na Sundskem obočju, ločenem od Avstralije po globokih morjih, naletimo na nov svet azijskega rastlinstva in živalstva. Po tistih vodah so nekoč pluli polineški brodarji, ne da bi se zmenili za zemljo, ki je ležala daleč na jugu. Brodarstvu azijskih in oceanskih narodov je ostala ravno tako neodkrita kakor Evropcem samim.

O starih Grkih in o Rimljanih sicer vemo, da so izza Indijskega oceana slutili velik kontinent in ki so ga imenovali “Terra australis in-

cognita — neznana dežela vzhoda.” Toda sto in stoletja so še minula, dokler so jo pomorščaki pričeli iskati. Po odkritju Amerike in po zasedbi obal vzhodnega Pacifika je marsikatera ladja zašla v južna morja, toda razen nekoliko otokov, ki so bili odkriti, so uspehi izostali. Špancu Torresu se je leta 1606 prikazala severna konjica Avstralije, Nizozemcu Tasmanu nekoliko desetletij pozneje otoka Tasmanija in Nova Zelandija. Šele v 18. stoletju so Angleži docela odkrili to novo, tajinstveno zemljo, ter tukaj osnovali svoje naselbine.

Kontinent, na katerem sedaj živimo, ima svoje značilnosti, svoja merila in svojo lastno pokrajinsko

te tako mlade dežele se združuje teženje po neki neznani točki miru in ustaljenosti, in melanholičnost, ki jo pisca Henry Handel Richardson in D. H. Lawrence take globoko podajata.

Belo človeštvo petega kontinenta do sedaj še vedno ni moglo vzpostaviti takšnega duhovnega značaja, da se ga ne bi moglo docela pregledati. Tujec, ki ga je usoda privedla v to zemljo, potrebuje precej časa, da bi se vživel v tukajšnje družabno življenje; če se ga je v dobi dveh, treh let naučil vsaj razumeti, je vsekakor že mnogo dosegel. Nikjer na svetu ne naletimo na tako izrazito demokracijo, na takšno enakopravnost vseh razre-

bi prekršil pravilo osmih ur.” Ta zgodbica hoče povedati, kako globoko se je že ukoreninila težnja za umerjenim delovnim časom, ki daje vsakemu delavcu in vsaki delavki možnost razvedrila in počitka.

Primerjajoč z Ameriko, je Avstralija mnogo bolj umerjena in bi bilo vsled tega napačno govoriti o kakšnem avstralskem “amerikanizmu.” Nebotičniki Sydney-a so nižji od tistih v ameriških vele mestih ter še daleč ne tako številni. Razen množične kulture nimata ti dve deželi ničesar skupnega. Nek Avstralec je to razliko takole določil: “V Ameriki se socialna težnja usmerja k denarju in ne toliko k višjemu družabnemu ugledu — v Avstraliji bolj k razvedrilu nego k denarju.” Zato je Avstralcu ravno tako nerodno in nerazumljivo, če mu “Yankee” pravi, da mu je kulturni brat, kakor je njegov mirnejši angleški stric drugovrsten.

In še ena razlika je, ki jo je treba omeniti, namreč ta, da avstralska mestna kultura še ni okamenela, in da so tukajšnji meščani do gotove mere vedno še pionirji, živeči v mestih, ki še dolgo niso sprejela značaja kamenitih “pustinj,” kakor sta newyorški Manhattan in londonski City. Junaki Avstralije so vedno še njeni farmerji, pastirji in kopalci zlata ter se kulturno delo ne more toliko ocenjevati po nekotlikih imenih kulturnega področja, temveč po krotanju kontinenta, ki se ljudem ni zoperstavil z levi, tigri in rdečkožci, pač pa s svojo sivozeleno samoto in s svojim žarečim podnebjem. Ta borba z neizprosno naravo gre naprej na bojišču, ki se pričinja tik izza Sydney-a in Melbournea. Zgodovina narodov bo Avstralcu opisala kot čvrstega možakarja, odprnega in neustrašenega, ki mnogo zna, ki se smeji in igra, se včasih pohvali ali tudi molči, tovarštva pa ne ceni samo, temveč ga tudi dejansko izvaja. P.P.

sliko notranjih sličnosti. Zagrizeno se je branil proti belim osvajalcem z vso svojo strahotno praznino in s svojim tajinstvenim molčanjem, da bi jih naposled zajel v svoje omrežje “izolacionizma,” ki ga tukaj radi imenujejo “nacionalizem.” V njem se skuša Avstralija gospodarsko in kulturno osamosvojiti, da bi tukaj razvijala svoj lasten način življenja, svoje avstralsko bistvo.

Vodeči moške Avstralije se pogosto pritožujejo, da se izza velikega kulturnega aparata avstralskega življenja skriva samo velika praznina in da povprečnost žanje pravcate triumfe. Pravijo, da se bo iz težnje po socialni enakopravnosti razvil množičen materijalizem, ki se v stremljenju za zvišanjem življenskega položaja najočitneje izražava. Iz teh kulturnih težko-

dov človeške družbe, in to ne samo v govoricu, temveč v dejanjih samih. Osemurni delovni čas je postal del avstralskega življenja. Nek spomenik ima vklesane tri velike zlate osmice: osem ur dela, osem ur razvedrila in osem ur počitka.

Na tem osnovnem zakonu temelji vse gospodarsko in socialno teženje, o čemer priča sledeča vesela anekdota: “Nek možakar se je s svojim čolnom podal na morje. Ko je bil že precej daleč, ga doleti vihar. Čoln se prekucne in mož mora plavati, da si reši življenje. Po večurnem napornem delu svojih rok in nog zagleda na horizontu kopno. Vedno bolj se mu bliža. Ko je že čisto blizu obale, opazi zvonik z uro in vidi, da je že osem ur plaval. Opustil je vse nadaljne poizkušnje in raje utonil kakor da

GALA KRESOVANJE

NEDELJA 27. JUNIJA — od 4 popoldne do 10 zvečer
v PADDINGTON TOWN HALL-u

Slovinci in prijatelji od daleč in blizu se zbirajo na ples, zabavo, domačo jedajo in pijačo. Radi velikega zanimanja prosimo ponovno, rezervirajte mize, naročite pijačo (FL 1612, FA 4025).

Prvi nastop slovenskega šrameljnal!

VSI ROJAKI SMO ZBRANI 27. JUNIJA v spomin Kresnega večera!

Mohorjeve knjige 1954

smo dolgo z nestrpnostjo pričakovali. Marca so le priplule iz Celovca. Ponos nas navdaja nad našo stoletno in najstarejšo književno matico, ki tako plodonosno razpošilja svoje "otroke" iz naše narodne zibelke pod zvonovi Gospe Svete tudi k nam v najbolj oddaljene predele zemeljske oble. Danes se mnogo govori o globalni politiki in strategiji. Družba Sv. Mohorja je bila že zdavnaj proprej globalna! Dandanes bolj kot kdaj proprej mora vršiti svojo vzvišeno materinsko dolžnost in povezavati Slovence ztrezene preko vseh kontinentov v narodno skupnost. Seveda jo moramo z našim članstvom podpreti, da ne bo prisiljena iti v kot stare zapuščene prevžtkarice in tam v kotu samevati ter čakati počasne smrti. Kot cerkvena bratovščina Mohorjeva tudi moli in daruje sv. maše za svoje otroke. Tako skrbi za našo izobrazbo in zabavo ter za našo duhovno dobrobit.

Oglejmo si kratko letošnje Mohorjeve knjige! *Koledar*, zelo okusno opremljen z navadnimi motivi, prinaša na 170 straneh bogato vsebino, kar pričajo le nekateri tu omenjeni članki: Okoli po svetu — v enem letu; Kulturno življenje — prosveta na Koroškem, na Goriškem, na Tržaškem; Naši rojaki v Argentini; Umetnost Kraškega človeka; Binkoštna navada na Koroškem; Atomske sile; Ali je na zemlji dovolj prostora? Vmes se oglašajo leposlovci, pesniki, da osvežijo naša srca, zabrenkajo na strune naših čustev, orosijo naše oči . . . Spominu odličnih mož, ki so lani umrli, so posvečeni pomenljivi nekrologi: Prelatu Dr. Alešu Ušeničniku, dr. Alojziju Odarju, koroškemu narodnemu poslanca žpku Starcu, pisatelju in pesniku Jože Lavrenčiču, dramatik Petru Butkovic-u-Domen, dekanu Fr. Šenku . . . Marijino sveto leto razvija program in prapor v Marijinem duhu obnovljene družbe. Najvidnejšemu Slovencu in simbolu našega narodnega križevga pota sta za 70 letnico rojstva in 25 letnico škofovanja posvečena dva zanimiva članka s posrečenimi slikami. Zlasti živahni popis duh. svetnika Alojzija Vaustija " Iz mladih let škofa dr. Gr. Rožmana" nas vodi v idilične čase, za katerimi je domotožno vsako srce . . .

Sveti molk, družinskih večernik 7. zvezek, nemški spisal Fr. J. Schneider, je mojstrsko prevedel J. Polanc. Tragični zapletljaj, ki ga ustvari umor in nadaljuje dolžnost spovedne molčečnosti ter razreši monogram v zakonskem prstanu, bralca vznemirja do konca.

Domači zdravnik, že šesti, popravljeni natis dragocenega skrčenega posnetka zdravniških knjig Jakoba Kneippa po Msgr. Valentinu Podgorcu, stolnem kanoniku v Celovcu, je zelo praktičen svetovalec za zdrave in bolne. Prelat Podgorc je kot čil in svež 87 letni biseromašnik najzgovornejši dokaz za uspešnost Kneippovega sistema.

Junakinja Apostolata, francoski spisani roman od škofa Le'ou-Joseph Suenens, ki ga je poslovenil Rafko Vodeb, zasluži posebno očno in priporočilo, katero pa odložimo do celotne izdaje, ko

bomo imeli v rokah oba dela in tako ves svetovno zasloveli roman iz Afriških misijonov.

Dnevnik Marice Zwitterjeve, ki ga je izdal stol.kan. Dr. R. Bluml v Celovcu 15 let po smrti "Koroške male Terezike" moremo samo omeniti, ker doslej žal še noben izvod ni došel v Avstralijo.

Tako nas Družba Sv. Mohorja v Celovcu nikdar ne razočara in vedno zopet navduši, da z novo nestrpnostjo pričakujemo njen 103 letni dar. DR. I. MIKULA.

Še nekaj o kranjski čebelici

V februarski številki "Misli" sem omenil, da je pater Jug napisal pred vojno najboljšo sodobno strokovno knjigo o čebelarstvu "Praktičen čebelar" v svoji priredbi. Knjiga je izšla 1934 leta, torej točno za dvestoletnico rojstva Antona Janše. V predgovoru mu Fr. Donat Jug posveča svojo knjigo z besedami:

"Leta 1734 se je na Breznici ob vznožju mogočnega Stola na Gorenjskem rodil Anton Janša, čigar dvestoletnico rojstva bomo obhajali letos . . ." (Predgovor je pisal na novega leta dan 1934; opomba pisca tega članka). Njegovemu geniju in njegovemu velikemu spominu posvečam to skromno delo. To storim tem rajši, ker so v njem zbrani in v celoto povezani čebelarji nauki samih domačih čebelarjev, lahko rečem Janševih učencev novejših dob.

V poglavju "Razvoj čebelarstva v naših krajih" piše pater Jug o Janši sledeče: "Anton Janša se je rodil 20. maja 1734. leta na Breznici na Gorenjskem pod slamnato streho, kakor toliko naših slavnih mož. V čebelarstvu je bil samouk; pred svojim nastopom na čebelarški šoli na Dunaju ni imel posebne šolske izobrazbe. Kdor pa čita njegovi čebelarški knjigi, se ne more načuditi njegovemu bistroumnemu in pravilnemu opazovanju. Čebela mu ni bila nikaka zaprta knjiga, njegovo bistro oko in velik um sta odkrila marsikatero njeno tajnost. V njegovih knjigah ne najdemo niti strokovnjaki današnjega dne lahko nauka, ki bi o njem mogli dvomiti. Janšo je leta 1770. cesarica Marija Terezija nastavila kot prvega čebelarskega učitelja na Dunaju; na tem odličnem mestu je imel priliko, da pokaže svoje izredno čebelarsko znanje in spretnost."

Zadnjič sem čitateljem "Misli" obljubil, da bom napisal ob priliki, zakaj imajo v svetu kranjsko čebelico za tako dragoceno in zakaj je bila v USA že pred 60 leti cena ene Kranjske čebelne matice 11 do 12 dolarjev. Odgovor: Prav zato, ker so ameriški čebelarji hoteli oplemeniti svoje čebele z najboljšimi in najrodovitnejšimi, najbolj plemenitimi čebelami na svetu in te so slovenske čebele. Isto potrjuje pater Jug, ko pravi: ". . . Nas čebelarjev v slovenskih krajih ne skrbi, odkod bi dobili dobro čebelno pleme, ker imamo sami že od starodavnih dni priznано najboljšo čebelno pasmo. Naša 'kranjska' slovi po vsej Evropi, in še celo v Ameriko in Japonsko jovažajo. Nam je le treba paziti, da se naša domača 'sivka' ohrani brez

„CVETJE V JESENI“

S prihodnjo številko bomo začeli objavljati Tavčarjevo povest „Cvetje v jeseni“. V tej povesti se zrcali ljubezen do slovenske grude, ko nam pisatelj prikazuje sončnost kmečkega življenja ter se spominja zornih mladostnih. Je to ljubezenska povest med kmečkim dekletom, otrokom narave, ter pomeščanjenim odvetnikom dni. — Dr. Ivan Tavčar, doma iz Poljan nad Škofjo Loko, je bil odvetnik v Ljubljani in pozneje tudi ljubljanski župan. Cvetje v jeseni je spisal 1917.

Narodna zavednost

Slovenskih emigrantov je približno 7600 v Avstraliji. Kot druge narodne manjšine, predstavljamo skupino tujcev, ki je odločila, da iz političnih razlogov poišče nov dom v Avstraliji. Naše smeri, naši načrti za bodočnost, naša mišljenja so tako različna, da težko opredelimo v manjše skupine slovensko narodno manjšino v Avstraliji. Vsak posameznik, vsaka družina ima svoje politične nazore, svoja stremljenja. Eni so odločili, da se ob koncu Titovega režima vrnejo domov, drugi hočejo stalno naseliti svoje družine v Avstraliji.

Vsako mišljenje, vsakega posameznika je treba spoštovati; ker dokler eden s svojim mišljenjem in dejanjem ne škoduje bližnjemu, je posameznik spoštovan kot poštenjak.

V razgovoru z rojaki, posebno mladeniči, ki so zapustili Jugoslavijo kot otroci ali napol dorasli, opažamo skupino Slovencev in Slovenk, KI SE DANES POŽVIŽGAJO NA DEJSTVO, DA SO ROJENI SLOVENCII!

Žalostno spoznanje, da obstoja taka duševna revščina med ljudmi, ki izvirajo iz naroda, ki je tako bogat na duševnih elementih.

Narodna zavest se je v tisočletjih jako preoblikovala. Danes smo prišli v dobo, ko vsak napreden ter umen človek spoznava, da je neumnost dvigati orožje, vihtrati zastavo ter biti se po prsih, da damo čim več duška ponosu in časti našega naroda. Nič več ni pametnih in neumnih narodov, preživeli smo dobo DOBRIH in SLABIH narodov, bogatih in revnih. Zemeljska obla je s pomočjo tehnike postala v toliko poznana vsem, da ni več bajnih dežel, ni več Indije Koromandije. Vsi narodi imamo svoje bele in črne strani. Zato je modernemu človeku vseeno, kje bo gradil dom, kakšen jezik bodo otroci govorili, pod katero zastavo bodo vojake služili. Naše življenje emigrantov nas je izučilo, da so naši slovenski „sovražniki“ bili oni, ki so nam dali prvo zatočišče, prvo posteljo, da odpočijemo trudne noge v begu pred lastnimi brati. Med „sovražniki“ smo našli prijatelje ter spoznanje, da je povsod dosti slabih in dobrih ljudi.

Iz govora, ki ste ga čitali v uvodnem članku zadnjih „Misli“, vam mora biti jasno, da NITI Avstralci ne spoštujejo emigrantov, ki so bodisi pozabili ali zatajili svoj narodni izvor! V današnji Avstraliji vidiš škode z njihovimi mehurji ter narodnimi nošami, ki ponosno paradirajo po ulicah Sydney-a, Poljake, Čeha, Italjane, ki prirejajo

dne v panju, vpliva nanj, da se nevede navadi reda ter ga nered vznemirja. Mirno, smoteno delo pri čebelah miri čebelarja v težkih dneh življenja. Pri odprtem panju pozabi tudi najnadležnejše skrbi in ne obupa ob udarcih usode, ki prej ali slej zadenejo vsakega zemljana.

Pravi čebelar, ki čebelarji iz ljubezni, ne bo nikdar opustil svojega zanimanja, čeprav ga potarejo slaba letina in druge neprilike. Vsako pomlad začenja z novo gorečnostjo ter čebelarji do sive starosti. Le smrt ga loči od čebel." Dr. J.K.

vsake tuje primesi . . . Poleg naše so še druge čebelne pasme. Italija ima svojo posebno čebelno pasmo; italjanske čebele so rumeno pasaste. V Nemčiji in drugih severnih krajih imajo čebele, ki so bolj črne barve kot so naše. Za naše kraje so naše sive čebele boljše kot katere koli druge, ker so marljivejše, krotkejše in rodovitnejše, rajši roje ter so bolj utrjene in prilagodene našemu mrzlemu podnebnju. So tudi bolj odporne proti kužnim boleznim i.t.d. Najboljši dokaz o vrednosti naše čebele je dejstvo, da inozemci tako radi segajo po naši 'kranjski'; z njo izboljšujejo svoja plemena."

Čitatelje "Misli" opozarjam, da govori pater Jug o čebelarjih in čebelah v slovenskih krajih, torej ne samo na "Kranjskem"; pojem "kranjska" čebelica velja za čebele v slovenskih krajih sploh, torej prav tako za čebele na Štajerskem ali na Primorskem. Ah kako lepo bi bilo, če bi značaj našega naroda bil sličen značaju naših čebel.

Končno ne bo odveč, če Vam navedem še nekaj stavkov iz poglavja "Idealna ali duševna korist čebelarstva", kjer pravi pater Jug: "Nega in oskrbovanje čebel je lepo opravilo, ki dviga dušo in srce, lepo opravilo za vsakega človeka, za vsak stan. To delo nas vodi v čudežni svet te ljubke živalce in nam v majhnem prostoru odkriva skrivnost narode. Čebelarstvo se ne imenuje kar tako "poezija kmetijstva", pač pa navaja človeka, da opazuje narode ter se zanima za njene pojave, ki bi jih sicer morda niti ne opazil; pri tem občuduje neskončno modrost Stvarnikovo.

Čebele so naše male pridigarice, ki nas učijo, da je Bog neskončno mogočen, moder in dobitljiv v naravi ter s tem naukon močno vplivajo na človeški značaj. Zato so čebelarji navadno prijatelji narave, dobri, skrbni družinski očetje ter iskreni državljani. Čebele zelo spominjajo na božji klic: "V potu svojega obraza si boš služil svoj kruh".

Čebelarstvo veže čebelarja na dom. Kadar nima drugega opravka, gre k svojim čebelam, kjer najde več razvedrila kot v krčmi. Čebelarjenje sili človeka gibati se v prosti naravi ter s tem zelo koristi njegovemu zdravju. Zanimanje za rastline, ki dajejo čebelam hrane, ga sili k opazovanju narave ter mu odpira oči, da vidi, kako lep je svet in kako mila je domovina, ki mu redi tisoče in tisoče čebel. Tako postane čebelar goreč domoljub.

Red, ki ga vidi čebelar dan za

svoje plese ter se udeležujejo javnega življenja v svojih narodnih nošah. To so lojalni državljani, ki niso POZABILI SVOJE MATE-RE. Vsi ti emigranti trdno čuvajo njih narodne običaje in šege, njih jezik, njih vero ter ljubezen do naroda, ki jih je rodil.

Slovinci, ki smo znani po celi Evropi radi naše zgodovine, kulture ter drugih vrlin, ki nas odključujejo, nikakor ne smemo zaostajati za drugimi narodi v Avstraliji. Nobena prenapetost ni potrebna, da to dokazujemo med domačini ter drugimi emigranti. Če uspemo gojiti v naših razgovorih, v naših kulturnih udejstvovanjih vse ono, kar so naši duševni velikani doprinesli za obstoj in razvoj slovenskega naroda, je to dovoljen dokaz, da nam je ostalo v srcu in krvi spoštovanje do vsega onega, kar nas v tujini veže na vse ono, kar smo zapustili doma. Bodisi, da ostanemo v Avstraliji, ali se nekoč povrnemo domov, ne smemo odvreči s sarkazmom (zbadljivim zasmehom) našega jezika, naše pesmi, naše zgodovine. V tovarni, kjer sem delal prva leta svoje emigracije tu, so me avstralski fantje večkrat krepko skušali zasmehovati, češ, kaj boš ti — mi smo ti pravi narod. Pravili so mi, da nas tujcev ne obrajta, ker smo šleve, ter se Avstralcem samo klanjamo ter opravičujemo v večnim „I am sorry“! V dolgih nočeh v tovarni, sem jim krepko povedal, da se morajo učiti od mojih rojakov, ker izhajamo iz naroda, ki je dal svetu ljudi, ki jih mlade dežele še niso rodile. Ko sem odhajal, so se avstralski fantje zgrnili okoli mene; ter tisti, ki se je pred letom dni najbolj repenčil, mi je stisnil roko: „Veš, George, če bi bili vsi Novonaseljenci kot si ti . . . bi Vas spoštovali in razumeli bolj . . . „We need blokes like You!“ Osebnost se danes ne razgrevam v ljubezni do Avstralije, ne do kake druge dežele, vključena naša domovina. Vendar smatram, da vse moje „Slovenstvo“ obstoja v tem, da trdno v srcu čuvam ljubezen in toplino za vse ono, kar je slovensko!

Ta mlačnost, ki navdaja nekatere naše mlade ljudi v Avstraliji, do vsega, kar je slovensko, je prvi znak telesne in duševne degeneracije, nazadnjaštva ter ŠLEVARSTVA! Te šleve pljujejo na vse ono, kar so naši velikani stvorili, kot Prešeren, Valvazor, Trubar, Matija Gubec, Slomšek, Bleiweis, Trdina, Valjavec, Anton Janežič, Levstik, Jurčič, Stritar, Fran Erjavec, Jenko, Simon Gregorčič, Ksaver Meško, Tavčar, Kersnik, Aškerc, Ivan Cankar, Zupančič, Kette, Murn, Franc S. Finžgar, Maksim Gaspari, Jakopič, igralci, skladatelji, pevci, pevski zbori, ki so želi priznanja kot najboljši na svetu, arhitekti, in drugi! Imena lahko pozabimo—dejstev in dejanj ne!

Otopelost do vsega, kar lahko življenje naredi bogato, je revščina možgan! Tak človek živi kot krava na trati: žre, prežvekuje, blati travnik ter—spi! Včasih zamuka! Lepega dne umre, brez, da bi se zavedel, da je—živell!

Obráčamo se na vse one rojake, ki jim je danes zadnja briga vse slovensko gibanje v Avstraliji: naša tiskana slovenska beseda, pomoč rojakom, vzajemnost, slovenske pri-

reditve, naša pesem! To so sinovi brez matere, to so možje brez krvi, to so suhe veje, ki odpadejo ter se požgejo. Živeli in umrli bodo—kot gori omenjene krave. Vse kar je lepo pa gre mimo njih—oči pa so zaprte, siloma, nevedoma! Re-veži—pa četudi Vam je žep funtov poln!

Zeleni Jurij.

Zanimivosti od blizu in daleč

*Minulo leto je pobegnilo v Austrijo 1200 jugoslovanskih beguncev. V Italijo in na Svobodno tržaško ozemlje pa okrog 1800. Skupaj je pobegnilo samo v te dežele približno 3000 Jugoslovancev. Res lepo spričevalo za Titovo „demokratično“ Jugoslavijo.

*Razvrednotenje dinarja. — Jugoslovanske oblasti so morale ponovno razvrednotiti dinar, če hočejo prodati kaj svojih izdelkov na tujem tržišču.

USA dolar, ki se je do sedaj uradno zamenjal po 350 din za 1 dolar, bo sedaj veljal 600 din.

Ital. lira, ki je bila dosedaj uradno zamenjana za 0,48 stotink dinarja, bo od sedaj naprej lira za dinar. — Res umno gospodarstvo Titove Jugoslavije.

*Alojzij Perne — kot smo že zadnjič omenili — je bil aretiran na Jesenicah po agentih UDBE, ko je šel s skupino Avstrijcev na smučarske tekme v Planico. Imenovani je begunec od leta 1945, ter se je pozneje poročil s Korošico, avstrijsko državljanko, ter je tako tudi on postal avstrijski državljan. Sedaj so ga pridržali v UDBE-nih zaporih. Zaradi tega dogodka je avstrijsko časopisje zagnalo velik vik in krik ter so Pernetov slučaj

„ŽDANOV“ SLOVENIJE

„Po razprtiji s Djilas-som je tudi Ziherl, delegat iz Slovenije, povedal nekaj značilnosti sedanjega stanja v komunistični Jugoslaviji:

„Če preobrnemo nekaj strani naših umetnostnih in literarnih revij, pogosto naletimo na črtice in povesti, ki o njih literarni vrednosti sploh ni mogoče govoriti, ker jih nimajo. Take stvari so pisane samo z enim namenom, z namenom propagande pod krinko umetnosti, in sicer propagande zelo reakcionarnih naziranj.

Lahko bi vam navajal zglede iz Slovenije. Vse so zafrkavali in omalovaževali, od našega prizadevanja za Trst pa tja do graditve socializma. In ko sem jaz kritiziral (obsojal op. ur.) vse to, so me napadli: „Ti si kot Ždanov. Predpisuješ kaj naj se piše in kaj se ne sme pisati.“

Tovariša Vidmarja, ki ga gotovo ni mogoče smatrati za Ždanova in ne za kakega pisca za režim, so nazivali kulturnega policaja. Med prijatelji Djilasa so Vidmarju očitali, da se meša v umetnostno stvarjanje in da hoče uveljaviti pravila kako in kaj naj se piše.

Mislil, da bi v komunističnem tisku bilo treba imeti vsaj skupno, sporazumno stališče in, da ne bi smeli sprejemati kar vseh člankov in spisov. Smatram, da imajo teorije tovariša Djilasa najgloblje korenine v taboru skrajnih individualistov, ki beže pred vsako kritiko in ki mislijo, da smejo pisati kar hočejo, ne da bi jih kdo nadziral.“

Pre.

G. ROGAN ŠTEFAN naj se pismeno ali osebno oglasi na Uredništvu „Misli“. Išče ga g. Štefan Kočar.

Dober človek ima srce na jeziku, moder pa jezik na srcu.

Delo je življenje zdravega človeka.

obravnavali celo v koroškem dežel-nem zboru, česar so se titovci prestrašili, predvsem zato, ker se bliža tujska sezona, in so obljubili avstrijskemu veleposlaniku v Beogradu, da bodo gospoda Pernet postavili na avstrijsko mejo.

*Dne 8. aprila so v Šempolaju slovesno otvorili šolsko poslopje, ki bo sprejelo v svoje učilnice 43 učencev. Poslopje je bilo zgrajeno v okviru gospodarskega načrta za Svobodno tržaško ozemlje. V spodnjih prostorih bodo pozneje uredili tudi javno kopaljšče.

*Ostali so v svobodi — Jug. državna odbojarska reprezentanca se je nahajala v Portugalski, kjer je gostovala nekaj tednov. Vrnila pa se je domov brez kapitana grupe in enega igralca. Zadnja dva sta namreč zaprosila za politični azil.

*Nekaj sličnega se je zgodilo z jug. prvakom tenisa, ki je več kot mesec dni gostoval v Franciji. Na poti v domovino skozi Italijo se je odločil, da se ne vrne več in je zaprosil ital. oblasti za politični azil.

*Podržavljenje stanovanjskih hiš — V Sloveniji in v vseh ostalih jug. republikah je stopila v veljavo nova „uredba o stanovanjskih najemninah in o stanovanjskih hišah.“ Pod to uredbo spadajo vse hiše s 3 in več stanovanji. Vse te hiše pridejo pod upravo posebnega stanovanjskega sveta, ki določa najemnino, sklepa najemne pogodbe i.t.d. Najemnina se odloča na novo in bo približno 50% višja, kot je bila doslej. Lastnik hiše bo dobil do 10% nabrane najemnine. V uredbi je tudi rečeno, da ima lastnik hiše pravico do brezplačnega stanovanja v lastni hiši. Posebno določilo pa zahteva, da mora tisti lastnik, ki stanuje brezplačno v svoji hiši, prispevati v „sklad za vzdrževanje zgradb“ najemninu primeren znesek. S to uredbo so torej hiše z več stanovanji skoraj popolnoma podržavljene, ker lastnik hiše svoje lastne zgradbe ne more prodati, pa tudi ne posameznih stanovanj v njej.

Kot smo poročali, bo tenor dunajske opere g. Anton Dermota gostoval pri ABC (Avstralska Radijooddajna Komisija) od 2. Sept. do svojega odhoda dne 8. Dec. tega leta.

Slovinci v Brisbane in Queenslandu! Dobra knjiga je najboljši prijatelj v težkih dneh samotnih dni ter nam daje pogum in utruja voljo, da ostanemo dobri in da svojim otrokom ohranimo lepo materino besedo naše mile domovine.

Mohorjeve knjige so prišle. Zelo poceni! Tri knjige za en funt.

Naročila sprejema G. J. Primožič, 10-A-2 Rocklea Camp, Brisbane.

POVERJENIKI „MISLI“

ki imajo poleg ostalih pooblastil tudi pravico pobirati naročnino in prostovoljne darove za naš skupni list—seveda proti izdaji pismenega potrdila, ki je bilo uradno izdano od Uredništva „Misli“, so g. Dr. Ivan Mikula, g. Dr. Jure Koce, g. Jože Mravljak, G. Franc Novina, g. Simon Pevc, g. Pavel Arhar, g. Vlado Menart, g. Drago Šutja, g. Lojze Kepa, g. Karel Simenčič in g. Stanko Čebokli.

KRONIKA IN ZAPISKI

Rojenice so obiskale

družino ge Angele in g. Jožefa B E R v Blacktownu. Fantek je dobil ime HAROLT WILLIAM. družini ge Beryle in g. Ludvika Sobotič pa so obdarile že z drugim otrokom—hčerkico, ki so jo krstili na ime GLINDA.

Poročili so se dne 24. aprila v WOLLONGONGu

gdč. Olga Dermota iz Corrimala z g. Edijem Kocyan.

v ADELAIDE gdč. Ivanka Šajn z g. Danilom Jelusič.

Vsem tudi naše čestitke.

Priznanje je dobil naš rojak g. V. Mrdjen, ki je eden prvih novonaseljencev; ki je bil priznan internacionalni nogometni sodnik. Čestitamo!

Printed by Publicity Press (1938) Pty. Ltd., 71-75 Regent Street, Sydney, for the Publisher, Rev. R. Pivko, 66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.

IZ PISMA UREDNIKU:

„Najlepša hvala za pismo in koledar. Oboje sem z veseljem sprejel. Posebno všeč mi je koledar, saj obuja v meni stare spomine na taboriščno življenje v Spittalu, na rojake in našo lepo Slovensko deželo. Rečem Vam, da ko prebiram koledar, dobim včasih domotožje. Edina tolažba mi je v takih urah domotožja in samotarnjenja v tukajšnjem „bušu“ misel na skupnost vseh Slovencev v tej novi domovini.

„Priznati moramo, da nam je Avstralija dala možnost do novega življenja in obstoja, ter svobodo, po dolgih letih povojnega preganjanja in bede po D.P. taboriščih. Zato naj bo naš cilj, voditi naše ljudi do prijateljstva z Avstralski in Avstralcem pomagati spoznavati naše navade — na kratko rečeno n a s. Tekom štirih let bivanja tukaj sem objasn timer tukajšnjim domačinom naš položaj, naš boj proti komunizmu, zgodovino in književnost našega naroda. Videl sem, da so imeli zanimanje in razumevanje za našo stvar in našo usodo. V svoji službi sem prišel v stik s tukajšnjim komunistom; slepec — saj mislil je, da je. Končno sem mu le dopovedal in dokazal, da je bil na napačni poti, in se je omehal. Danes živi novo življenje. Celu v cerkev hodi.

„Tako, dragi gospod urednik, vidite, da vsak lahko stori kaj koristnega, če ne misli samo na kvartopirjenje in pijačo. Hvala Bogu, nisem našel med Slovenci mnogo takih, ki bi se popolnoma zapustili. Zato naj bo naloga našega lista vzbujati med našimi rojaki v tej deželi ljubezen do slovenske besede — domovine — in Boga.“

Mike.

Sem Kranjčicev Jurij...

Pod najlepšim kožuhom je lahko najbolj mrzlo srce.

Bedaki govore neumnosti, pametni jih pa delajo.

Samo poštenjak se pregreši, če laže. Lažnivcu je laž resnica.

„APLE PIE AND ICE CREAM“

Novonaseljencu, ki ni znal besedice angleško, se je dogodilo tole. Lojzetu, prijatelju, ki je že dobro obvladal angleščino, se je mudilo po nujnih opravkih. Zato je podučil svojega prijatelja Prismoda, kako naj si kupi jesti, ko bo lačen: „Aple pie and ice cream“.

Gospod Prismoda te besede venomer ponavlja: „Aple pie and ice cream“ — „Aple pie and ice cream“.

Lojzeta dolgo ni bilo domov. Minilo je že teden dni. Gospod Prismoda toži čez deželo in preklinja Lojzeta; seveda v svojem jeziku. Ves teden je živel samo ob „aple pie and ice cream“, pa naj je bilo zjutraj, opoldne ali zvečer.

Ko se Lojze vrne, ga gospod Prismoda sprašuje in mu toži: „Lojze, kje si vendar hodil, da te ni bilo tako dolgo nazaj. Ves teden sem živel samo ob tem prismojenem ‚aple pie and ice cream‘. Nauči me kaj drugega, prosim.“

„Dobro,“ pravi Lojze. „Ham sandwich, please!“

„Ham sandwich, please. — Ham sandwich, please,“ je ponavljal g. Prismoda.

Stopil je v gostilno, bar kot pravijo, da si privoščiti še te dobrote. Vsede se in čaka postrežnico.

PRIŠEL JE ČAS

Bratje, prišel je čas, da junaško stopimo na plan in pokličemo to sveto vero v Kristusa Boga!

Ni čas, da v katakombe bežimo in se zavijemo v strto temo; ne — bratje, luč prižgimo in s svojo odločnostjo uso zemljo razsvetlimo!

Poznamo može; Kadar bi morali govoriti—molče! Poznamo ljudi; Kadar bi morali na braniku stati—jim zastane kri.

To so strahopetci, da niso vredni, da nosijo Gospodovo ime. Mi pa dvignimo glave in svetu povejmo: Proč roke od naših svetinj.

Baklo vere v svet vrzimo, da se bodo vse dežele vnele in po ljubezni Kristusovi-zagorele! Franci.

Natakarica: „What can I do for you? — Želite, prosim?“

Prismoda: „Ham sandwich, please.“

Natakarica: „Hočete li črn ali beli kruh? — White or brown bread?“

Prismoda: „Ham sandwich, please!“

Natakarici ni šlo v glavo, ker je že v drugič dobila isti odgovor. Zato ga še enkrat vpraša: „White or brown bread? — Želite bel ali črn kruh?“

Prismoda ni razumel in si je mislil, zakaj bi se le še prepiral in pravi:

„Aple pie and ice cream“.

REŠITEV UGANKE „Politika“ v „Mislih“ št. 5:

Napiši črki KA in pred tema dvema črkama je treba še politiki kakršno koli tekočino, n. pr. vodo. Tako dobiš politiki KA z dvema črkama.

Pravilno so rešili Andrej Žnuderlj, Marija Selinšek in Frank Turk. Nagrada razposlana.

ZANKA: 5 R 100 K + = či. (Rešitev v naslednji številki. Nagrada slovenska knjiga!)

3 + 1 = 5

Trije in eden, to je pet;

ne verješ—hodi z mano štet!

Premislimo, preglejmo,

družino uso preštejmo:

je mama, punčka, ata,

naš fant pa — za dva škrata . . .

Kdo hodil bi zdaj znova štet:

trije in eden, to je pet! Gor.

DOMOVINA IN HIMALAJA

16. februarja je odpotovala argentinska himalajska odprava iz Buenos Aires-a. Ker je v tej odpravi kot gornik in plezalec tudi naš rojak g. Dinko Bertoncelj, sta mu Slovensko planinsko društvo in Slovenska misijonska zveza pridrila v Buenos Aires-u poslovilno čajanko. Pozdravni govor je imel predsednik Slov. planinskega društva v Argentini g. R. Petriček. V svojem govoru je g. Petriček želel odpraviti in g. Bertoncelj-u, da bi uspešno dosegli svoj cilj ter naprosil našega rojaka, naj na himalajskem vrhu pusti slovensko zastavo „pozdrav Slovencev najvišjim goram sveta.“ Med navdušenim odobravanjem vseh navzočih mu je izročil svilen zastavico — želeč srečno pot in srečno vrnitev.

V imenu Misijonske zveze je preč. g. Lado Lenček naprosil g. Bertonclja, naj ob povratku odprave obišče slovenske misijo-

NE PREZRITE! Dne 30. junija bo „LJUDSKO ŠTETJE“ po vsej Avstraliji, kar je navada vsakih deset let. Gospodarjem hiše bodo razposlane zato potrebne listine z vprašanji o stanovanju samem in o stanovalcih posamezno. **OPOZARJAMO** one, ki stanujejo pri tujih družinah, če jim je neprijetno dati vse potrebne odgovore na vprašanja, naj zaprosijo svoje gospodarje, da jim priskrbe „OSEBNE LISTE“ s kuverto, da jih sami zase izpolnijo. (OSEBNE LISTE so posebni formularji za osebe, ki ne žele odgovoriti hišnemu gospodarju o svojih osebnih podatkih.)

B.R.A.N.I.T.I.S.E. DATI INFORMACIJE je predvidena kazen **DESET funtov. NAMERNO DATI NERESNIČNE PODATKE** je kaznjivo L 50/-.

Vse informacije o podatkih so **STROGO ZAUPNE**, in se ne smejo nikomur dati. Razodeti kakršne koli podatke drugemu, je kaznjivo L 50/-.

Na vprašanje (6) o veri odgovore katoličani le z „CATHOLIC“. Na vprašanje (9) o narodnosti Slovenci odgovorimo le „SLOVENE“ (Jugoslav).

NEKAJ ZA FANTE, KI SO SE ŽE NAVELIČALI „ZLATE SVOBODE“:

Slovensko dekle, pridno in pošteno, staro 25 let, želi spoznanja s poštenim slovenskim fantom od 28-35 let. — Naslov: **MARINČIČ VIDA**, 340 Napier Street, FITZROY, Melbourne, Vic.

Slovensko dekle iz verne družine, staro 22 let, želi spoznanja s slovenskim fantom od 25-30 let. Le resne osebe. — Naslov: **VADNJAL JUSTINA, FAWKNER L.T.D.**, 21, BRUCE STREET, MELBOURNE.

Slovensko dekle, staro 23 let, želi spoznanje s slovenskim fantom od 25-30 let. Le resne osebe pridejo v poštev. — Naslov: **M. Bizjak**, 12 WINDELLE AVE., EAST KEW, MELBOURNE, VIC.

NAROČNINA „MISLI“ I funt letno. PORAVNAJTE NAROČNINO ČIMPREJ!

„Misli“ so skupna vez nas vseh Slovencev v Avstraliji. Podprite jih! Širite jih! Dopisujte vanje!

Vsem onim, ki so poleg naročnine še posebej DAROVALI v sklad „MISLI“, se prisrčno zahvaljujemo: **Pavel Arhar** (L4/-), **Janez Bogataj**, **Alojz Hrast** (po L2/-), **Viktor Javornik** (11/- šil.), **Avguštin Ivančič**, **Ga Enia Tory** in **Štefan Kočar** (po 10/- šil.).

Aglesko-Slovenski slovar (R. Škerlj).

Slovensko-Angleski slovar (Dr. J. Kotnik).

Cena izvodu L 2/-; Oba izvoda se prodajata skupaj.

Kdor želi, naj se obrne na Dr. J. Koce, G.P.O. Box 670, PERTH in priloži še 5/- šilingov za poštino. Le omejeno število izvodov.

OPOZARJAMO vse rojake: Ne pozabite učenje angleščine! Radio knjižice, pismeni kurzi, večerne šole! **VSE ZASTONJ!** Znanje angleškega jezika je pogoj vašega uspeha!

Pišite na: **DEPARTMENT OF EDUCATION** v prestolnici vaše države! Lahko se obrnete tudi na Uredništvo „Misli“, ki vam bo z veseljem pomagalo v vseh vaših težavah.

narje, ki žive ob poti, po kateri se bo odprava vračala.

Preč. g. Lenček je izročil g. Bertonclju križec, na katerem so vezane v slovenščini, angleščini in kasteljanščini besede: „Svet Kristusu“ s prošnjo, naj ga zasadi na vrhu, ali pa tam, kamor bo odprava prišla.

TUDI ONA ŠALE NE POZNA

Dogodilo se je med splavarskimi delavci na vodi.

„Marija, pomagaj!“ kliče. Spodrsnilo se mu je bilo, a siromak ni znal plavati.

Hipoma je zagledal v bližini grm ter se ga je oprijel.

„Marija, sedaj Te pa naj kura pikne, sem že spet dober.“ Še ni dobro izpregovoril teh besed, že se mu vejica odtrga ter se spet znajde v vodi brez vsake pomoči.

„Marija,“ vzdihne, „Ti pa res nobene šale ne poznaš!“

Duh išče popolne resnice, srce pa popolne ljubezni.

Oslji k jaslim, otroci k materam

Kdor ima mladino, tisti ima bodočnost. Da bi odrasle ljudi preustrojili v dobre komuniste, nad tem so jugoslovanski komunisti obupali. Zato pa hočejo dobiti v svoje roke mladino. Ne zadovoljijo se s tem, da kvarijo otroke v šoli. Tudi otroke v predšolski dobi hočejo zastrupljati z brezverstvom. Iztrgati jih hočejo iz objema staršev in jih spraviti v svoje zavode. Eno—do triletno otroke vabijo v otroške jasli, večje v otroške vrte.

Vse to se skriva za lepimi frazami. Mati naj odda dojenčka v otroške jasli, da se bo sama lažje posvetila poklicnemu delu. Ne sme biti sužnja moža in otrok. Predati se mora svojemu življenju.

Ker so pa slov. matere za take nauke precej gluhe, so iskali pomoči zdravnikov. Zdravniki naj bi dali ugodne izjave za otroške jasli. Tako pridejo novinarji v Ljubljani k uglednemu otroškemu zdravniku in ga prosijo, naj napiše priporočilen članek o otroških jaslih. Zdravnik se brani. Novinarji po svoji navadi pa le silijo vanj, naj kaj napiše. Zdravnik odgovarja, da ne bo ničesar pisal. Če že hočejo, jim bo nekaj povedal, toda tega naj nikjer ne pišejo. Širi naj se od ust do ust. Novinarji niso bili čisto zadovoljni, a ker ni bilo druge pomoči, so končno privolili. Zdravnik jim pravi: *otroci spadajo k materam in oslji k jaslim!*

In posledice. Zdravnik je bil nekaj dni zaprt in nato upokojen. Novinarji so pa res poskrbeli, da se je ta njegova izjava širila, čeprav ni bila nikjer objavljena. Danes je poznana že skoraj po celi Sloveniji.

Express Agency in Jadranska manufaktura

(zastopnik tržaškega LLOYDA)

KUPO-PRODAJA VSEH VRST HIŠ IN

STANOVANJSKIH ZEMLJIŠČ.

Vršimo vse vrste ZAVAROVALNIH POSLOV

MANUFAKTURNA TRGOVINA in POŠILJANJE

PAKETOV iz Avstralije in preko TRSTA—

pakiranje brezplačno

VSE ZA NAJNIZJJE CENE.

Vsem Slovincem nudimo izredne usluge.

Za vse informacije se obrnite na

EXPRESS AGENCY . . . 270 William Street, Perth

Tel. BA 2709

Lastnik: F. Buktenica